

Revisionsutskottet

Regeringens årsberättelse 2014

Statens revisionsverks särskilda berättelse till riksdagen om revisionen av statsbokslutet och regeringens årsberättelse 2014

INLEDNING

Remiss

Regeringens årsberättelse 2014 (B 9/2015 rd): Ärendet har remitterats till revisionsutskottet för betänkande och till andra fackutskott för utlåtande. Utlåtandena ska lämnas senast 25.9.2015.

Statens revisionsverks särskilda berättelse till riksdagen om revisionen av statsbokslutet (B 15/2015 rd): Ärendet har remitterats till revisionsutskottet för betänkande.

Följande utlåtanden har lämnats:

- stora utskottet StoUU 2/2015 rd
- grundlagsutskottet GrUU 2/2015 rd
- utrikesutskottet UtUU 1/2015 rd
- finansutskottet FiUU 1/2015 rd
- förvaltningsutskottet FvUU 11/2015 rd
- lagutskottet LaUU 3/2015 rd
- kommunikationsutskottet KoUU 1/2015 rd
- jord- och skogsbruksutskottet JsUU 2/2015 rd
- försvarsutskottet FsUU 1/2015 rd
- kulturutskottet KuUU 1/2015 rd
- social- och hälsovårdsutskottet ShUU 1/2015 rd
- ekonomiutskottet EkUU 3/2015 rd
- ekonomiutskottet EkUU 15/2015 rd
- framtidsutskottet FrUU 1/2015 rd
- arbetslivs- och jämställdhetsutskottet AjUU 1/2015 rd
- miljöutskottet MiUU 2/2015 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- statssekreterare Paula Lehtomäki, statsrådets kansli

Betänkande ReUB 5/2015 rd

- understatssekreterare Timo Lankinen, statsrådets kansli
- regeringsråd Arno Liukko, statsrådets kansli
- lagstiftningsdirektör Lena Andersson, justitieministeriet
- ekonomidirektör Tapio Laamanen, justitieministeriet
- överdirektör Kauko Aaltomaa, inrikesministeriet
- dataadministrationsdirektör Tapio Aaltonen, inrikesministeriet
- polisinspektör Antti Simanainen, inrikesministeriet
- finansminister Alexander Stubb, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Timo Annala, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Jonna Berghäll, finansministeriet
- lagstiftningsråd Sami Kivivasara, finansministeriet
- budgetråd, biträdande budgetchef Juha Majanen, finansministeriet
- biträdande controller vid statsrådet Pasi Ovaska, finansministeriet
- specialsakkunnig Riitta Pirhonen, finansministeriet
- regeringsråd Panu Pykönen, finansministeriet
- lagstiftningsråd Armi Taipale, finansministeriet
- lagstiftningsråd Jukka Vanhanen, finansministeriet
- finanspolitisk samordnare Sami Yläoutinen, finansministeriet
- specialmedarbetare Laura Åvall, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Toni Äikäs, finansministeriet
- byggnadsråd Ritva Kivi, undervisnings- och kulturministeriet
- överinspektör Tarmo Mykkänen, undervisnings- och kulturministeriet
- konsultativ tjänsteman Jan Hjelt, arbets- och näringsministeriet
- specialsakkunnig Teemupekka Virtanen, social- och hälsovårdsministeriet
- programchef Katja Outinen, miljöministeriet
- generaldirektör, JD Tuomas Pöysti, statens revisionsverk, riksdagen
- ekonom, ekonomie doktor Jenni Jaakkola, statens revisionsverk, riksdagen
- överdirektör Marjatta Kimmonen, statens revisionsverk, riksdagen
- ledande effektivitetsrevisor, ekonomie doktor Pirkko Lahdelma, statens revisionsverk, riksdagen
- överdirektör, CGR, OFR Marko Männikkö, statens revisionsverk, riksdagen
- budgetövervakningschef, ekonomie doktor Heidi Silvennoinen, statens revisionsverk, riksdagen
- ledande effektivitetsrevisor, docent Tomi Voutilainen, statens revisionsverk, riksdagen
- ledande effektivitetsrevisor Sami Vuorinen, statens revisionsverk, riksdagen
- statsåklagare Ritva Sahavirta, Riksåklagarämbetet
- kriminalinspektör Markku Ranta-aho, centralkriminalpolisen
- direktör Janne Marttinen, Enheten för grå ekonomi, Skatteförvaltningen
- chefsjurist Matti Merisalo, Skatteförvaltningen
- överinspektör Jarkko Orjala, Skatteförvaltningen
- lokalservicechef Jussi Niemi, Finlands Kommunförbund
- överdirektör Anni Huhtala, Statens ekonomiska forskningscentral
- forskningsdirektör Heikki Pursiainen, Tankesmedjan Libera
- affärsområdesdirektör Minna Ainasvuori, BDO-koncernen
- facklig ombudsman Kari Lamberg, Byggnadsförbundet rf
- direktör Anu Kärkkäinen, Byggnadsindustrin RT rf

Betänkande ReUB 5/2015 rd

- professor Kari Reijula
- professor Tomi Voutilainen
- expert Jukka Wuolijoki.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- social- och hälsovårdsministeriet
- Statens ekonomiska forskningscentral
- Skatteförvaltningen
- professor Matti Wiberg.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Berättelsen och behandlingen i riksdagen

Enligt 46 § i grundlagen ska statsrådet till riksdagen årligen lämna en berättelse om regeringens verksamhet och om dess åtgärder med anledning av riksdagens beslut samt en berättelse om skötseln av statsfinanserna och om hur budgeten har följts. Det är nu andra gången berättelsen lämnas som sammanslagen berättelse under namnet regeringens åtgärdsberättelse.

Berättelsen har en annan uppbyggnad än i fjol och består inte längre av fyra separata delar. Nu består den av en egentlig årsberättelse (96 sidor på finska, 100 sidor på svenska) plus tre bilagor. Sammanlagt består berättelsen och bilagorna av 652 sidor på finska och 667 sidor på svenska. Statsrådets kansli uppger att man med reformen har velat lyfta fram själva årsberättelsen och göra materialet i bilagorna mer översiktligt. Årsberättelsen redovisar för regeringssammansättningarna, utvecklingen inom de viktigaste politikområdena och läget inom de offentliga finanserna. Det ingår också ett antal aktuella teman som varierar från år till år. Bilaga 1 innehåller ministeriernas resultatöversikter, bilaga 2 består av bokslutskalkyler och bilaga 3 beskriver de åtgärder som regeringen vidtagit med anledning av regeringens uttalanden och ställningstaganden.

Under hela reformprocessen har revisionsutskottet haft som mål att riksdagen ska hinna behandla berättelsen under vårsessionen. Då kan slutresultatet, det vill säga betänkandet, och materialet från hela behandlingen utnyttjas när budgeten för året därpå bereds. Denna tankegång intog en framträdande roll redan när revisionsutskottet planerades. På grund av att 2015 var valår och riksdagens arbete kom igång först i början av juni kunde målet inte nås, trots att statsrådet på önskemål av riksdagen godkände årsberättelsen tidigare än de senaste åren, den 23 april 2015.

Utskottet framhåller fortfarande vikten av gemensamma tidsplaner, samarbete och framförhållning för riksdagen och regeringen och internt inom riksdagen under beredningens gång (exempelvis fristen för utlåtanden från utskottet). Detta är viktigt för att utskotten så snabbt som möjligt ska kunna börja behandla berättelsen och revisionsutskottet kunna slutbehandla betänkandet under vårsessionen.

Betänkande ReUB 5/2015 rd

Årsberättelsen behöver ses över

Tidigare förslag till översyn av innehållet

I fjol fick revisionsutskottet många förslag till hur innehållet i berättelsen kunde utvecklas. Förslagen ingår i revisionsutskottets betänkande ReUB 7/2014 rd. I sina slutsatser framhöll utskottet bland annat följande:

"Utskottet konstaterar att det i rapporteringen måste finnas en starkare koppling mellan budgetmålen och anslagen och rapporteringen om dessa. Det är beklagligt om man vid beredningen av årsberättelsen åberopar brådska och resultatet blir, som för närvarande, en beskrivning av verksamheten i stället för en bedömning av hur väl målen uppnåtts. Utskottet uppmuntrar regeringen att undvika beskrivning av åtgärder och verksamheter och minska denna typ av text väsentligt.

Årsberättelsen måste ses över i fråga om bl.a. sidantal och innehåll så att den blir intressant att läsa och ger riksdagsledamöter och andra läsare möjlighet att bedöma tillståndet för de offentliga finanserna, budgetutfallet, effektiviteten inom förvaltningsområdena och den tväradministrativa verksamheten samt utfallet för målen i regeringsprogrammet. Och som utskottet påpekat många gånger tidigare bör det av berättelsen också framgå vilka mål som inte har uppnåtts. Detta förutsätter att det nuvarande konceptet med fyra delar ersätts med en mer enhetlig rapport som också till omfånget bantas ned betydligt. Bokslutsdelen kan av naturliga skäl fortsättningsvis utgöra en separat del. De samlade resurser som läggs på årsberättelsen och hela berättelseförfarandet är i dag alltför stora jämfört med den nytta berättelsen ger.

Utskottet betonar att det genuina syftet med årsberättelsen är att möjliggöra dialog mellan regeringen och riksdagen. Texter av denna beskrivande berättelsetyp lämpar sig inte för detta ändamål. Det är önskvärt att man vid översynen av innehållet startar från noll, glömmer det gamla konceptet och tar fasta på den nuvarande årsberättelsens möjligheter till granskning av målen och resultaten samt på alla sätt strävar efter att tillgodose riksdagens informationsbehov. Utskottet uppmuntrar ministeriernas ledning att aktivt styra arbetet med årsberättelsen och dess innehåll."

Innehållsfrågor

I år bad revisionsutskottet de sakkunniga göra en bedömning av hur bra regeringen lyckats uppfylla förslagen, det vill säga om den aktuella årsberättelsen ger läsarna möjlighet att bland annat bedöma hur det står till med de offentliga finanserna, hur verksamheten inom förvaltningsområdena och den tvärsektoriella verksamheten utfallit och om regeringen har nått målen i sitt program. Vidare begärde utskottet förslag om hur regeringen i fortsättningen ska rapportera om sin verksamhet och resultaten av den och hur man ska koppla ihop rapporteringen med den årliga statsbudgeten. Utskottet ansåg det vara extra nyttigt att få förslag om hur man kan mäta samhällseffekterna.

Allmänt taget ansåg de sakkunniga att årsberättelsen fortfarande är lång och har lite faktainnehåll. I stället för att räkna upp åtgärder och rada upp förteckningar över resursanvändningen bör regeringen rapportera vilka samhällsliga effekter dess aktiviteter har haft och dessutom motivera effekterna på ett trovärdigt sätt, ansåg de sakkunniga. Varje år bör rapporteringen koncentrera sig

Betänkande ReUB 5/2015 rd

på ett antal dagsaktuella politikområden. Rapporteringen ska bara ta upp de politikområden där det har skett stora förändringar, uppnåtts påvisbara resultat eller inträffat avsevärda misslyckanden. I stället för att lägga en skenbart heltäckande rapport bör målet vara att presentera aktuellt innehåll som riksdagen kan utnyttja i sitt beslutsfattande, anser utskottet. Om det inte finns något intressant att avrapportera, är det inte värt att skriva en rapport.

De sakkunniga anser att regeringen fäster alltför lite avseende vid om åtgärderna är av den karaktären att de enligt bästa beprövade kunskap kan generera önskade effekter, hur effekterna av åtgärderna kan mätas tillförlitligt och vilka bevis det finns för att önskade resultat har uppnåtts.

Exempel som nämndes var kampen mot svart ekonomi och mot arbetslösheten. I årsberättelsen nämns det hur många olika förvaltningsåtgärder det har vidtagits, exempelvis hur många inspektioner det har gjorts och hur mycket resurser det har använts för åtgärderna. Däremot är det oklart för läsaren vad regeringen bygger sin bedömning av effekterna på och hur stora ekonomiska effekter regeringen anser att åtgärderna har gett eller kan ge. Rapporteringen om den svarta sektorn hänvisar inte till några dokumenterade fakta. Det finns heller inga bedömningar om dess omfattning eller av effekterna av regeringens åtgärder.

I rapporteringen om kampen mot arbetslösheten räknar regeringen upp en rad åtgärder, bland annat aktivering av unga och satsningar på arbetslivet. Sedan följer en del statistiska uppgifter. En av de sakkunniga menar att regeringen inte ens gör ett försök att trovärdigt peka på orsakssamband mellan åtgärderna och förändringarna i statistiken. Regeringen hänvisar inte heller till någon dokumentation. Det framgår inte av texten hur stora sysselsättningsförbättrande effekter regeringen eftersträvar och varför effekter kan uppnås med medel som tillämpas.

Beträffande bokslutsinformationen framhöll de sakkunniga att den som upprättar ett bokslut ska ge läsaren en analys och slutsatser om utfallet. Som det är nu måste läsaren själv dra slutsatser om utfallet för räkenskapsperioden. Det vore av stor vikt att avlägga en rapport om de händelser under räkenskapsperioden som är av största relevans för riksdagen, att analysera den kommande utvecklingen och ge en bedömning av riskhanteringen, det vill säga hur man med relativt stor säkerhet kan garantera måluppfyllelse. Årsberättelsen förefaller alltså inte ge något svar på frågorna varför eller vad har åstadkommit. Exempelvis varför ett önskvärt eller eftersträvat tillstånd inte uppnåtts. Den ekonomiska rapporteringen innehåller alltför mycket information, menar en sakkunnig. Ett bättre alternativ hade varit att ge en analys av utfallet i relation till målet i kombination med siffror om den årliga utvecklingen i stället för att rada upp en massa sifferuppgifter. Det är svårt för läsaren att få en helhetsuppfattning eftersom det inte tillräckligt tydligt framgår hur regeringen har lyckats hålla sig till budgeten och vad eventuella avvikelser beror på.

De sakkunnigas samstämmiga uppfattning var att årsberättelsen också när den är som bäst bara kan innehålla uppgifter i mycket begränsad omfattning. En lösning som lades fram var att publicera berättelsen elektroniskt för att den ska kunna innehålla länkar till uppgifter om exempelvis effekter av olika åtgärder som finns i andra källor. Också till de politikområden som behandlas i årsberättelsen för 2014 finns det annat material, exempelvis undersökningar, statistik, läromedel, studiematerial, medierapporter och webbmaterial. Också kontakten mellan allmänheten och forskare kan ske elektroniskt, och då kunde de lägga ut länkar till den webbaserade rapporten.

Betänkande ReUB 5/2015 rd

Målsättning och mätning av samhällseliga effekter

Vid utfrågningen av de sakkunniga kom det starkt fram att det finns ett behov av att producera och få information om verksamheterna och vilka effekter ändringar i dem har haft, särskilt data om de samhällseliga effekterna. Målet med skattefinansierad verksamhet är att få så mycket valuta för skattepengarna som möjligt.

Målen måste alltså beskrivas tydligt samtidigt som det krävs motivering till hur målen kan uppnås med de valda insatserna. En bedömning måste alltid utgå från vad som ingår i planerna eftersom målsättning och val av indikatorer då ingår i budgetprocessen. De effektivitetsmål som ministerierna har skrivit in i budgeten måste kombineras med exakta indikatorer, ansåg de sakkunniga. Det är enda möjligheten om det ska gå att bedöma hur regeringens politik har utfallit och om budgetmålen har uppnåtts. När regeringen lägger upp utvecklingsmål, måste den precisera vilka nyckelvariabler det finns och vilka variabelförändringar som tolkas som positiva och vilka som tolkas som misslyckanden.

Vidare framhöll de sakkunniga vikten av att motivera målen med dokumenterad kunskap. På så sätt blir bedömningen av effekterna mer överskådliga eftersom den förväntade verkningsmekanismen visar var och hur effekterna bör komma fram i ekonomin eller samhället. Det förekommer att årsberättelsen hänvisar till dokumentation i samband med konsekvensbedömningarna, men det förekommer sällan i samband med målsättning. Insynen i de politiska vägvalen och deras betydelse skulle förbättras i beslutsfattande, om regeringen redan när målen läggs upp säger ut vilka effekter som kan förväntas utifrån till buds stående dokumenterad information.

De sakkunniga lyfte fram kostnad/effektivitet-analyser och kostnad/nytta-analyser och evidensbaserade politikmetoder. På senare har regeringen i allt större utsträckning utnyttjat försök i utvärderingen av samhällseliga effekter. Med metoderna kan regeringen visa att dess mål och politik verkligen ger medborgarna större välfärd och därmed också är till nytta för samhället.

De sakkunniga framhöll också att många länder stöder sig på evidensbaserat beslutsfattande när de utvärderar offentlig förvaltning och politiska vägval. Den bärande tanken är att effekterna av reformer bedöms redan i förväg med beprövade vetenskapliga forskningsmetoder. Reformerna utvärderas också i efterskott för att ta reda på om man fick det som eftersträvades, hur väl reformerna utföll och var man misslyckades. Det är ovanligt med den här typen av konsekvensutredningar i Finland. Vårdreformen och kommunreformen nämndes av de sakkunniga som exempel på reformer där ingen sådan konsekvensbedömning gjorts.

Det är enligt utskottet viktigt att samhällsreformer backas upp av allsidig beredning, adekvat kunskapsunderlag och fullgoda kalkyler. Det faktum att kommittéförfarande inte längre finns, kan ha lett till att reformer inte bereds i ett tillräckligt brett perspektiv. Öppen och god förvaltningssed talar för att hypoteser och kalkyler läggs fram senast när en proposition lämnas till riksdagen. Det är alltid allvarligt om riksdagen måste fatta beslut i ovisshet om vilka data och kalkyler en proposition bygger på, menar utskottet.

Utskottets slutsats är att en översyn av årsberättelsen inte bara kan fokusera på innehållet och en revidering av det. Årsberättelsen hör intimt ihop med den samlade styrmekanism som består av

Betänkande ReUB 5/2015 rd

regeringsprogrammet, planen för de offentliga finanserna, den årliga budgeten, bokslutet och regeringens årsberättelse. Sett ur riksdagens perspektiv är årsberättelsen ett verktyg för att utöva kontroll över regeringen och samtidigt en integrerad del av styrmekanismen. Rapporteringen via årsberättelsen är inte en fristående del utan den är kopplad till andra val, särskilt de som träffas i början av mekanismen, exempelvis upplägget av mål under budgetprocessen.

Det är positivt att rapporteringsmetoden har setts över. Den nuvarande lösningen med en årsberättelse och tre bilagor ger fortfarande inte en tillräckligt bra helhetsbild av innehållet i rapporteringen. I en av bilagorna behandlas uttalandena som är viktiga för riksdagen, men de kommer i skymundan med den nuvarande rapporteringsmetoden. Det är självfallet en annan fråga vad allt som ska rapporteras i årsberättelsen och om rapporteringen om uttalandena över huvud taget ska ingå i årsberättelsen eller i den nuvarande omfattningen. I fortsättningen bör det också utredas vilka möjligheter det finns att införa digital publiceringsteknik.

Den nuvarande rapporteringen är dessutom en arbetsam metod. Vid utfrågningen av de sakkunniga gjordes bedömningen att drygt 100 tjänstemäns arbetsinsatser går åt till arbetet, framför allt på finansministeriet och statsrådets kansli.

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner ett ställningstagande om att regeringen ska fortsätta utveckla årsberättelsen med hänsyn till synpunkterna tidigare i betänkandet. Materialet måste vara mer läsarvänligt och informativt och det måste innehålla analyserade data om resultaten och effekterna av verksamheten och förändringar i verksamheten, särskilt de samhälleliga effekterna. Årsberättelsen måste vara en fungerande del av statsförvaltningens och regeringens planerings- och uppföljningsmekanism. Det i sin tur kräver bland annat tydligare målsättning när budgeten upprättas.

Kampen mot svart ekonomi

Program mot svart ekonomi

Utskottet har förutsatt att den svarta sektorn måste bekämpas med ett omfattande åtgärdsprogram. I budgetutlåtandet (ReUU 3/2015 rd — RP 30/2015 rd) till finansutskottet nyligen ansåg utskottet att det behövs ett program som sträcker sig över hela valperioden. Samtidigt ansåg utskottet det angeläget att alla myndigheter (bland andra Skatteförvaltningen, Tullen, polisen och rättsmyndigheterna) som är viktiga för bekämpningen av svart ekonomi tillförsäkras resurser genom programmet.

Efter utfrågningen av de sakkunniga bekräftade minister Stubb i riksdagens plenum den 5 november 2015 att de planerade nedskärningarna i tilläggsanslagen (6,4 miljoner euro) till polisen för att bekämpa ekobrottslighet tas tillbaka.

Utöver det som sägs ovan understryker utskottet att en samlad strategi bör få större uppmärksamhet i fortsättningen samtidigt som det måste säkerställas att kampen mot svart ekonomi kan fortsätta konsekvent och förutsägbart på sikt. I ett tidigare betänkande (ReUB12/2014 rd — Ö 7/2014 rd) framhåller utskottet att det strategiska programmet för kampen mot svart ekonomi i fortsättningen också bör innehålla ett internationellt avsnitt. Fokus måste sättas på bland annat interna-

Betänkande ReUB 5/2015 rd

tionella varuflöden, digital handel, stopp för fusk med EU:s momssystem och på återtagande av vinning av brott från utlandet.

Sedan 1996 har regeringen startat sex handlingsprogram mot ekonomisk brottslighet och svart ekonomi genom att utfärda principbeslut av statsrådet. Programmen har bildat stommen i ett konsekvent arbete för att bekämpa den svarta sektorn. De har också haft stor betydelse för samordningen av åtgärderna. I samordningen ingår åtta förvaltningsområden och drygt tjugo myndigheter. Det program som tar slut 2015 har samordnats av regeringens ministergrupp för grå ekonomi och ledningsgruppen för bekämpning av ekonomisk brottslighet, som utnämns av inrikesministeriet och består av företrädare för flera myndigheter.

Statens revisionsverk uppger att programmen har skapat förutsättningar för att effektivisera och revidera arbetet med att motverka skadliga effekter av den svarta sektorn och att de gett åtgärderna politisk tyngd eftersom de inrättats genom principbeslut av statsrådet. Än så länge har regeringen inte beslutat om ett sjunde program mot svart ekonomi. Det är motiverat att bekämpa den svarta ekonomin med särskilda program, om man ser på frågan uteslutande utifrån själva kampen och den samhällseliga betydelsen av tidigare program, framhåller revisionsverket. Vinsterna med programmen är obestridliga också när man granskar dem med avseende på samarbetet mellan förvaltningsområdena och exemplen på god praxis i projektarbetet. I sin revision har revisionsverket sett att programmen har bildat en plattform för kampen mot svart ekonomi och ekobrottslighet och blivit en integrerad handlingsmodell inom statsekonomin.

Programmen för bekämpning av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet har som regel sträckt sig över en valperiod. Det har dock förekommit vissa svårigheter med att genomföra alla projekt under en valperiod, och dessutom har projekten haft en tendens att hoppa sig mot slutet av valperioden. Tidsbegränsade program har både styrkor och svagheter, anser statens revisionsverk. Tidsbegränsade program med principbeslut av statsrådet som rättslig grund har haft positiva effekter för deras relevans och kunskapsunderlag. Samtidigt har tidsbegränsningen blivit en risk med avseende på lagstiftningskvaliteten och kunskapsledarskapet. I ett flertal fall har programperioden varit för kort för att bereda komplicerade lagstiftningsprojekt och utvärdera effekterna. Tidsbegränsningen har också ökat risken för att gå miste om nyckelpersonernas kunskapskapital och medfört rekryteringssvårigheter, särskilt polispersonal inom utredning av ekobrottslighet.

Utskottet drar slutsatsen att det också i fortsättningen behövs tidsbegränsade program. Genomförandet av programmen är emellertid också förknippade med en del funktioner som behöver vara bestående för att de ska kunna hanteras med gott resultat.

Förbättrat informationsutbyte

Riksdagen har förutsatt (RP 42/2010 rd) att regeringen vidtar åtgärder för att myndigheternas informationsutbyte, informationssystemen och andra förutsättningar för myndighetssamarbetet ska bli bättre när det gäller att förebygga ekonomisk brottslighet och svart ekonomi. Samarbetet mellan myndigheterna spelar en framträdande roll för kampen mot svart ekonomi och ekonomisk brottslighet. Det kunde ytterligare förbättras med större samordning och mer utbyte av information. Då behövs det bestämmelser om utbyte av information, och bestämmelserna måste också tillämpas.

Betänkande ReUB 5/2015 rd

Att undanröja hinder och restriktioner för utbyte av information är ett kostnadseffektivt sätt att effektivisera kampen mot den svarta sektorn, påpekar utskottet. Det räcker inte med att förbättra informationsutbytet mellan våra egna myndigheter. Det är också viktigt att Finland satsar på och är aktivt i informationsutbytet på det internationella planet. Gamla arbetsmetoder förändras när elektroniska tjänster införs. De nya arbetsmetoderna kräver samarbete och informationsutbyte i realtid mellan företag, tjänsteleverantörer och myndigheter. Utskottet ser här en möjlighet att effektivisera övervakningen och minska den administrativa bördan.

Finansministeriet anser att kampen mot svart ekonomi också i fortsättningen kräver omfattande samarbete mellan ett flertal förvaltningsområden och myndigheter. En uppgift för samarbetet är att lägga fast vilka projekt som är viktigast och har betydande effekter för kampen mot svart ekonomi. Samtidigt gäller det att se till att projekten får adekvata resurser för både genomförande och verkställighet. Att undanröja hinder och restriktioner för utbyte av information är ett kostnadseffektivt sätt att effektivisera kampen mot den svarta sektorn, påpekar finansministeriet. Samtidigt är det viktigt att ta hänsyn till utvecklingen inom internationellt informationsutbyte, informationsutbytet mellan myndigheterna här hemma och behovet av att utvidga tillämpningsområdet för fullgöranderapporterna.

Ett nationellt inkomstregister är det mest verkningsfulla projektet inom kampen mot svart ekonomi som kommit igång inom finansministeriets ansvarsområde under den här valperioden. Projektet startade i november 2014. Målet är att införa lagstiftning om ett inkomstregister och tillhörande funktioner. När det nationella inkomstregistret införs ändras skyldigheten att anmäla löneuppgifter till att gälla löneutbetalningsperioder. Därmed kan skatter övervakas i realtid. Det är meningen att också utländska arbetsgivare ska beröras av anmälningsplikten. Inom ramen för projektet kommer man att ta närmare ställning till hur anmälningsplikten för utländska arbetsgivare ska utformas. Också behovet av utvidgad tillämpning av skattenummer bedöms på nytt närmare tidpunkten för inkomstregistret, det vill säga kring 2019 och 2020.

Skatteförvaltningen har infört ett skatteskuldsregister som också ger andra myndigheter bättre möjligheter att få information. Vidare har Skatteförvaltningen samarbetat med Pensionsskyddscentralen och pensionsbolagen för att övervaka att skyldigheterna visavi arbets- och företagarpension fullföljs. Informationsutbytet mellan myndigheterna kräver ofta lagstiftning som ger myndigheterna rätt att få uppgifter från varandra och ge ut uppgifter till varandra. För att förbättra förutsättningarna för informationsutbyte och samarbete mellan myndigheterna har Skatteförvaltningen föreslagit en lagändring som innebär att korruptionsmisstankar får anmälas till förundersökningsmyndigheterna. Vidare har skatteförvaltningen föreslagit att den ska ha rätt att av centralen för utredning av penningtvätt få uppgifter om anmälningar om penningtvätt i enskilda fall, men också stora mängder data.

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner ett ställningstagande om att regeringen inom 2016 ska lämna en utredning till riksdagen om vilka åtgärder den har vidtagit för att förbättra informationsutbytet mellan myndigheterna dels i kampen mot svart ekonomi, dels i ett mer allmänt perspektiv.

Den 4 september 2015 inrättade finansministeriet ett projekt som ska utreda möjligheterna att föra över Tullens beskattningsuppgifter till Skatteförvaltningen. Målet är att skapa nya möjligheter att utföra revision och övervaka företag samt att underlätta informationsspridning informationsbe-

Betänkande ReUB 5/2015 rd

handling. Skatteförvaltningen bedömer att det nationella inkomstregistret kommer att ge myndigheterna bättre möjligheter att utbyta information och få uppgifter i realtid.

Enheten för utredning av grå ekonomi uppger att företagen lämnar många uppgifter om sin verksamhet till myndigheterna. Vilka data som anmäls beror i hög grad på respektive myndigheter och vilka uppgifter de behöver för sitt arbete. Men ingen myndighet får en samlad bild av företagens verksamhet och hur de fullgör sina lagstadgade skyldigheter.

Tjänsten för fullgöranderapporter vid Enheten för utredning av grå ekonomi kombinerar de viktigaste företagsuppgifterna i myndigheternas register för att få en samlad bild av företagens verksamhet, hur de fullföljer sina skyldigheter och av deras ekonomi och kopplingar. Tjänsten sammanför de viktigaste företagsuppgifterna från Patent- och registerstyrelsen, Skatteförvaltningen, Pensionsskyddscentralen, Arbetslöshetsförsäkringsfonden, Tullen, Rättsregistercentralen och Utsökningsväsendet till en fullgöranderapport. Rapporten hjälper de behöriga myndigheterna att bilda sig en riktig och rättvis helhetsbild av tillsynsbehoven bland företagen och att därmed sätta in sina åtgärder där de behövs.

Utifrån fullgöranderapporterna kan myndigheterna få en samlad bild av företagen. Myndighetsuppgifterna i rapporten är mestadels sekretessbelagda och är således inte tillgängliga för företag och allmänhet. Dessutom kräver rätt tolkning en viss sakkunskap om myndigheternas verksamhet.

De senaste åren har allt fler fullgöranderapporter begärts. I fjol upprättades 104 231 rapporter för myndigheterna och 90 procent lämnas ut i elektroniskt format. I år kommer mellan 170 000 och 180 000 rapporter att begäras och lämnas ut.

Finansministeriet finansierar Skatteförvaltningens projekt servicegränssnitt för myndighetsuppgifter (VTPR) 2012–2017 och tack vare projektet har fullgöranderapporterna kunnat automatiseras. De gränssnitt som tagits i produktion avser utsökningsförvaltningen, Skatteförvaltningen, närings-, trafik- och miljöcentralerna, Konkursombudsmannen, Tekes och ANM-koncernen. Gränssnitten fortsätter att införas fram till 2017. Polisens gränssnitt togs i produktion 2015. Samtidigt började Arbetslöshetsförsäkringsfonden använda ett gränssnitt. Tullen och Pensionsskyddscentralen får gränssnitt under 2016.

Arbets- och näringsministeriet planerar och finansministeriet håller på att starta lagstiftningsprojekt för ändringar av företagsstöden. Social- och hälsovårdsministeriet bereder en lagändring för att uppdatera bestämmelserna om informationsutbyte inom arbetarskyddsförvaltningen. Tillsammans med Regionförvaltningsverket i Södra Finland, som är tillståndsmyndighet, har Enheten för utredning av grå ekonomi startat en utredning av lagstiftningshinder för informationsutbyte om fastighetsmäkling, pantlån, inkassobyråer, företag för sms-lån och hittegodsbyråer.

Finansministeriet bereder ett nationellt genomförande av direktivet om penningtvätt. I samma sammanhang ska lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi ändras för att tillsyn över företag som erbjuder valutaväxling, kapitalförvaltning och företagstjänster ska kunna utövas med hjälp av fullgöranderapporter. Tillsammans med intressenter har enheten sammanställt ett flertal

Betänkande ReUB 5/2015 rd

utredningar om hur hinder för informationsutbyte mellan myndigheterna kan undanröjas med utgångspunkt i skrivningarna i programmet för att bekämpa grå ekonomi.

Skatteförvaltningen har föreslagit att temat "produktivitetssprång genom digitalisering" i regeringsprogrammet ska innefatta en tjänst för fullgörandebevis. Enheten för utredning av grå ekonomi anser att tjänsten också för företag och allmänhet kunde vara ett lätt sätt att kontrollera om avtalsparter har fullföljt sina skyldigheter visavi skatter, tullar, pensionsförsäkringar, arbetslöshetsförsäkringar och olycksfallsförsäkringar på behörigt sätt. Det blir lättare att kontrollera när uppgifterna är lätta att tolka eftersom myndigheterna redan har tolkat sina uppgifter och klassificerat kunderna enligt samordnade metoder. Enheten uppger att följande behövs för att tjänsten ska gå att införa och generera nytta: 1) klassificeringsuppgifterna om fullgörande måste vara offentliga, 2) de ansvariga myndigheterna måste engagera sig i projektet och 3) det behövs två miljoner euro för informationssystemen. Än så länge finns det inget beslut om att gå vidare med frågan.

Utredningsenheten framhåller att det primära syftet är att göra det enkelt för alla att kontrollera om ett företag har fullgjort sina lagstadgade uppgifter. Tanken är att efterfrågan i allt större omfattning ska riktas mot företag som håller sig till reglerna. Därmed skulle skatteinkomsterna stiga, och svart ekonomi kunde bekämpas verkningsfullt och kostnadseffektivt. Sannolikt kommer företagets administrativa börda att minska avsevärt när en offentlig tjänst införs.

Skatteförvaltningen måste också förenkla e-tjänsterna för privatpersoner, exempelvis när de betalat ut lön och ordnar andra arbetsgivarskyldigheter, understryker utskottet. Lättillgängliga tjänster motiverar privatpersoner att dra sitt strå till stacken i kampen mot svart ekonomi och för större skatteinkomster.

Riksåklagarämbetet anser att i synnerhet domstols- och åklagarmyndigheterna bör lägga upp lokala eller regionala mål för kampen mot svart ekonomi. Den allvarliga ekobrottsligheten ser inte likadan ut nära östgränsen, i Helsingforsområdet och på västkusten. Det bör gå att lägga upp regionala mål som är anpassade till den aktuella lägesbilden. Myndigheterna måste lägga upp målen tillsammans för att allas resurser ska användas och fördelas effektivt.

I år utnämnde åklagarväsendet de första åklagarna för it-frågor, cyberåklagare. De ska utbilda sig till experter inom åklagarväsendet och utbildare för andra åklagare. När vi talar om cyberbrottslighet är målsägandens starka ställning ett orosmoment, understryker riksåklagarämbetet. I framtiden kan brott via nätet ha tiotusentals, kanske flera miljoner, offer i många olika länder. Det kommer att ställa vår finländska straffprocess inför nya stora frågor som måste lösas.

Revisionsutskottet anser att det fortfarande krävs ansträngningar för att förbättra informationsutbytet och samarbetet mellan myndigheterna och framhåller samtidigt att det är positivt att det redan nu har gjorts och fortfarande görs mycket för att underlätta informationsutbytet mellan de myndigheter som bekämpar svart ekonomi.

Effekterna av kampen mot svart ekonomi

Det är viktigt att fortsatt satsa ännu mer på att följa upp effekterna av kampen mot svart ekonomi. Effektivitetsbedömningar blir viktigare också av den orsaken att det i dagsläget inte går att lägga

Betänkande ReUB 5/2015 rd

fram förbättringsåtgärder eller att uppdatera programmet mot svart ekonomi utifrån effektivitetsbedömningar. Utskottet välkomnar åtgärderna för att bedöma effekterna, till exempel att Skatteförvaltningen och Enheten för utredning av grå ekonomi tillsammans har tagit fram indikatorer för att mer konkret kunna övervaka byggbranschen i realtid.

Också statens revisionsverk anser att det behövs större satsningar på att ta fram uppgifter och bedöma effekterna. I ett betänkande (ReUB 12/2014 rd — Ö 7/2014 rd) från början av mars i år noterade utskottet att många av åtgärderna för att bekämpa svart ekonomi bara hade kommit i gång eller fortfarande inte hade kommit så långt att det gick att bedöma effekterna på ett tillförlitligt sätt. I ett expertutlåtande från den 21 september 2015 anser justitieministeriet att effekterna av lagstiftningsprojekten sannolikt kan utvärderas närmare först senare när det finns större erfarenheter av att tillämpa bestämmelserna. Inga närmare bedömningar av effekterna har gjorts för de slutförda projekten. För vissa större projekt planeras utvärderingar.

Med hänvisning till betänkandet ovan (ReUB 12/2014 rd — Ö 7/2014 rd) anser utskottet det fortfarande angeläget att det kommande programmet inte fastnar i en rad lösa och detaljerade lagändringar och utredningar, utan att det i stället fokuserar på de projekt som har stor relevans för resultaten av kampen mot svart ekonomi. Samtidigt gäller det att se till att projekten får adekvata resurser för både genomförande och verkställighet. Vidare understryker utskottet vikten av att minimera den administrativa bördan och av att mekanismerna är smidiga sett både ur de enskildas och ur företagets synvinkel. Här spelar effektivitetsbedömningar en framträdande roll. Utskottet anser det viktigt att också riksdagen regelbundet får rapporter om åtgärderna för att bekämpa svart ekonomi och om effekterna av dem.

Informationssystemen i offentlig sektor

Digitalisering är redan nu ett honnörsord i många av regeringens spetsprojekt. Det krävs bred kompetens och målmedvetet ledarskap för att regeringens, förvaltningens och ämbetsverkens ICT-projekt ska ge resultat och kunna nyttiggöras, menar utskottet. Utskottet har den uppfattningen att digitaliseringen erbjuder stora möjligheter till strukturella och funktionella reformer och produktivitetsförbättringar inom offentlig sektor, men också i hela samhället i övrigt. I dagens läge utnyttjar förvaltningen inte på långt när eller fullt ut alla möjligheter som digitaliseringen erbjuder. Det behövs alltså goda exempel, nya fräscha metoder och gemensamma lösningar för flera myndigheter. Exempelvis Folkpensionsanstalten, Lantmäteriverket och Skatteförvaltningen har gått in för lyckade reformer genom att utveckla verksamheten långsiktigt och införa it-teknik.

En del experter anser att den offentliga förvaltningen i sina e-tjänster koncentrerar sig alltför mycket på tekniska lösningar utan att se eller kunna se behovet av samtidigt se över arbetssätt, förvaltningsstrukturer och samarbetsformer.

Fortfarande utvecklar statsförvaltningen och kommunerna sina e-tjänster utifrån sina egna behov och utgångspunkterna hos enskilda aktörer, vilket lätt kan leda till överlappande och ineffektiva lösningar som dessutom är dyra i alla hänseenden. Introduktionen av e-tjänsterna inom den offentliga sektorn har ställt till med många problem och revisionsutskottet har behandlat dem i ett flertal sammanhang. Utskottet har ett flertal gånger påpekat att informationsstyrning inte ensamt räcker för att styra informationssystemen inom den offentliga förvaltningen. Det behövs också

Betänkande ReUB 5/2015 rd

lagstiftning och gemensamma standarder. Lagen om styrning av informationsförvaltningen trädde i kraft 2011 och den har förtydligat styrningen, men i sista hand är det ministerierna, förvaltningsområdena, kommunerna och samkommunerna själva som ansvarar för och beslutar om sina e-tjänster.

Inte minst informationssystemen för social- och hälsovården har tydligt lyfts fram av utskottet, och det finns flera ställningstaganden av riksdagen som fortfarande gäller. Riksdagen förutsatte 2008 att regeringen vidtar åtgärder som borgar för interoperabla datasystem, gemensamma tillämpningar och öppna kontaktytor för ett friktionsfritt informationsutbyte mellan datasystemen inom den offentliga sektorn, med början från hälso- och sjukvården (ReUB 6/2008 rd). Utskottet konstaterar att ställningstagandet fortfarande är aktuellt och att det bör finnas kvar.

Samtidigt vill utskottet med enfass understryka vikten av att ICT-tjänsterna inom social- och hälsovården integreras. I betänkandet ingår ett ställningstagande som riksdagen har godkänt. Riksdagen förutsätter enligt det att regeringen vidtar åtgärder och med det snaraste utnyttjar möjligheten i lagen om styrningen av informationsförvaltningen att genom förordning föreskriva om bland annat öppna gränssnitt. Samtidigt som beslut fattas om servicestrukturerna och organiseraransvaret inom social- och hälsovården bör den behörighet och det ansvar som strukturen i informationsförvaltningen kräver läggas fast så att ingen som helst ovisshet råder om vilken aktör som bär ansvaret i sista hand (ReuB 2/2012 rd).

Lösningarna för informationsförvaltningen inom social- och hälsovården, men också interoperabiliteten mellan systemen inom olika områden kräver nationell styrning och lagstiftning om behörigheter och ansvarsförhållanden.

Utskottet har lämnat ett utlåtande till statsrådet om en nationell serviceplattform (ReUU 7/2013 rd – MINU 2/2013 rd). Utskottet understryker fortfarande vikten av riskhantering och ledarskap. Eventuella lagstiftningshinder för en serviceplattform bör utredas och undanröjas. Samtidigt bör regelstyrningen förnyas för att möjligheterna med serviceplattformen ska gå att utnyttja (exempelvis ett nationellt inkomstregister). Det är enligt utskottet viktigt att starta en ministerie- och kommunöverskridande genomgång och föra en dialog med företag och tredje sektor samt analysera lagstiftningen i det perspektivet.

OffICT-funktionen vid finansministeriet fokuserar fortfarande i mycket hög grad på att förbereda och genomföra projekt och utvecklingsprogram. Detta har tagit sig uttryck i en uppsjö av statliga och kommunala projekt och program, men utan att resultera i styrning av den samlade informationsförvaltningen eller kontroll över kostnaderna. En av finansministeriets viktigaste styrfunktioner är att ha hand om den övergripande styrningen av offentliga ICT-projekt i kombination med fortlöpande kostnadsuppföljning, utvärdering och riskhantering.

De totala utgifterna för statens ICT-verksamhet var omkring 727 miljoner euro 2014. Dessutom uppgick Folkpensionsanstalten utgifter för informationsförvaltning till 64,7 miljoner euro och de ingår inte i de uttala utgifterna för statens ICT-verksamhet. I slutet av fjolåret hade staten 2 697 heltidsanställda medarbetare inom informationsförvaltningen. På Folkpensionsanstalten var de 604. (Finansministeriets publikation 27/2015).

Betänkande ReUB 5/2015 rd

Enligt finansministeriets ICT-projektportfölj hade statsförvaltningen den 30 september i år 102 pågående projekt med en kostnads kalkyl över en miljön euro. Sammanlagt uppgår deras värde till en miljard euro. Kostnaderna fördelas över flera år och på årsbasis är kostnaderna omkring 200 miljoner euro. Riksdagen har förutsatt att regeringen som ett led i uppföljningen av projektportföljen bedömer resultaten av, kostnaderna för och produktivitetsvinster för de viktigaste ICT-projekten och rapporterar resultaten till riksdagen (ReUB 7/2014 rd).

Nytan av projekten och rapporteringen av resultaten ingår också i finansministeriets bedömningsmodell, men inga bedömningar av nytta eller effekter har gjorts. Utskottet anser att regeringen också ska rapportera produktivitetsvinster och resultat för 2016. Samtidigt pekar utskottet på ett mer allmänt problem i årsberättelsen och rapporteringen där. Utskottet menar att rapporteringen måste koncentreras på resultat, nytta och effekter i stället för på åtgärder och projektbeskrivningar.

Riksdagen har förutsatt att regeringen bereder och inför ett gemensamt ärendehanterings- och informationssystem och att tidsplanen tillåter att den nya förundersöknings- och tvångsmedelslagstiftningen träder i kraft enligt planerna, och att regeringen avger en rapport i nästa bokslutsberättelse (ReUB 5/2011 rd). Polisförvaltningens och åklagar- och domstolsväsendets informationssystem är i många hänseenden föråldrade och måste därför ersättas med nya. För närvarande pågår omfattande it-utveckling inom båda förvaltningarna och målet är att nya informationssystem ska införas senast 2015.

Inrikesministeriet, Polisstyrelsen och Förvaltningens IT-central har klandrats av biträdande justitieombudsman Jussi Pajuojä för att polisens viktigaste IT-projekt Vitja drar ut på tiden. Pajuojä påpekar att de i planeringen och genomförandet inte tagit tillräckligt stor hänsyn till synpunkterna från riksdagens revisionsutskott. Inte heller samarbetet mellan systemet Vitja och justitieförvaltningens system Aipa har ordnats på det sätt som utskottet förutsatt (Biträdande justitieombudsman Jussi Pajuojäs beslut 3.3.2015, Dnr 4765/2/13). Efter att samarbetskontraktet sagts upp har projektet Vitja återupptagits och gäller 1 januari 2015–31 december 2018 enligt ett beslut av polisöverdirektören. Samtidigt har Vitja delats upp i flera delar med tidsplaner som är anpassade till justitieministeriets projekt Aipa.

Utöver administrativa hinder finns det också tekniska hinder för samarbete mellan myndigheterna. Avsaknad av öppna gränssnitt och otydlig äganderätt har begränsat informationssystemens interoperabilitet och möjligheten att utnyttja dem över datalagens organisationsgränser och kommungränserna. Därmed har kostnaderna ökat. Villkoren för IT-avtal (villkoren JIT 2007) inom offentlig sektor började ses över 2013 och de blev klara och godkändes i höst. De nya JIT-villkoren beaktar inte utskottets tidigare ställningstagande om äganderätt och gränssnitt (ReUB 2/2012 rd). Vid utfrågningen av de sakkunniga kom det också fram att finansministeriet inte hade tillsatt någon egen företrädare arbetsgruppen för JIT-villkoren trots att arbetsgruppen behandlade viktiga avtalsrättsliga frågor om interoperabla informationssystem. Utskottet anser detta vara ett dåligt övervägt beslut av finansministeriet.

Utöver kompetens- och ledarskapsfrågan har utskottet lyft fram problem med identifiering av användare och identifieringstjänster, som man redan under en följd av år har försökt lösa på många olika sätt, men med ganska kläna och otillräckliga resultat. Riksdagen har förutsatt att regeringen

Betänkande ReUB 5/2015 rd

vidtar åtgärder för att rätta till bristerna i och problemen med den elektroniska identifieringen och myndigheternas certifikattjänster och att regeringen lägger fram förslag till lagstiftningslösningar och andra behövliga åtgärder (ReUB 1/2008 rd). Som det framgår av ställningstagandet har regeringen i sina projekt försökt lösa problemen med elektronisk identifikation ända sedan 2008. Regeringen lämnade en proposition (RP 272/2014 rd) till riksdagen om detta i slutet av 2014. Riksdagen antog lagen den 21 januari 2015 och den träder i kraft den 1 januari 2016. Enligt regeringen löser inte lagändringen problemen med certifikatverksamheten men klarlägger läget och gör det möjligt att ta fram koncept för statsförvaltningens certifikatverksamhet som är i samstämmighet med marknaden (se Regeringens årsberättelse 2014, Bilaga 3).

Revisionsutskottets ställningstaganden

Uttalanden som kan strykas

Revisionsutskottet anser att åtgärderna med anledning av följande ställningstaganden har varit tillräckliga eller att ställningstagandena fortfarande är relevanta, men inte längre aktuella. Utskottet föreslår preciseringar med anledning av följande ställningstaganden:

Svart ekonomi

Ö 8/2010 rd — Rsk 42/2010 rd

5. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att myndigheternas informationsutbyte, informationssystemen och andra förutsättningar för myndighetsarbete ska bli bättre när det gäller att förebygga ekonomisk brottslighet och svart ekonomi.

16. Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart startar en utredning av hur utländska företag ska påföras lagstadgad skyldighet att ta ut källskatt eller verkställa förskottsinnehållning även när företaget inte har fast driftställe i Finland.

18. Riksdagen förutsätter att regeringen utreder om omvänd bevisbörda är ett användbart verktyg när det gäller utdömande av förverkandepåföljd, så att vinningen av brott ska fås till staten.

20. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att skyndsamt utreda möjligheten att utvidga anmälningsskyldigheten i fråga om kontanta medel till att också gälla trafiken vid Europas inte gränser.

21. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att förkorta de utdragna ekobrottsprocesserna. Samtidigt måste det utredas om den nuvarande skyldigheten att göra förundersökning kan bli mer flexibel så att förundersökningsmyndigheterna kan använda sina resurser på ett mer ändamålsenligt sätt

Ö 2/2008 rd — Rsk 15/2008 rd

Betänkande ReUB 5/2015 rd

3. Riksdagen förutsätter att regeringen i samband med reformen av regionalförvaltningen avsätter tillräckligt mycket medel för regionalförvaltningens styr- och kontrollverksamhet och ger den möjligheter att satsa på förebyggande styrning.

B 11/2010 rd, B 13/2010 rd — Rsk 16/2010 rd

4. Riksdagen förutsätter att regeringen gör en utredning och jämför kostnaderna för den offentliga social- och hälsovården och den totalekonomiska vinsten av verksamheten i kommunal regi, vid köp av tjänster och utläggning av verksamheten.

B 20/2010 rd — Rsk 30/2010 rd

3. Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att skattestöden börjar omfattas av övervakning och kontroll på samma sätt som anslag som beviljas via budgeten.

6. Riksdagen förutsätter att regeringen styr mera resurser än tidigare till lagberedningen för att trygga en hög kvalitet på lagstiftningen. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid antalet rättsnormer, behoven av att se över bestämmelserna och principerna om en bättre reglering samt vid konsekvensbedömningarna och att lagstiftningen är rättvis för alla målgrupper.

B 21/2010 rd — Rsk 50/2010 rd

1. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att faktaunderlaget, öppenheten och insynen när det gäller ramarna för statsfinanserna ska förtydligas och förbättras. Faktaunderlaget för ramarna måste ge riksdagen bättre förutsättningar att fatta beslut om ramarna och bevaka att de följs och att målen uppnås.

3. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att omstrukturera ramförfarandet så att det införs en mekanism som möjliggör lönsamma trafikinvesteringar som återbetalar sig själva och halvtidsöversyner av sådana.

5. Riksdagen förutsätter, för att säkra hållbarheten i kommunalekonomin, att regeringen i ramarna för statsfinanserna skriver in en bindande gräns för hur mycket utgifter som staten under ramperioden får tilldela kommunsektorn genom lagstiftning och andra åtgärder.

6. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att flexibiliteten i ramarna ökas så att anslagen bättre kan disponeras inom och mellan olika förvaltningsområden.

B 17/2011 rd — Rsk 25/2011 rd

1. Riksdagen förutsätter att regeringen bevakar hur metoderna enligt projektet Smidigare lagberedning konkret har lett till bättre kvalitet och högre produktivitet inom lagberedningen och hur resurserna för lagberedning har stärkts, och att regeringen rapporterar resultaten till riksdagen i statens bokslutsberättelse våren 2013.

B 18/2014 rd — Rsk 46/2014 rd

Betänkande ReUB 5/2015 rd

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att inrätta en enhet som ska hantera konsekvensbedömningar för lagar och beaktar ståndpunkterna i betänkandet i fråga om ärendet.

Enligt uppgifter till utskottet ska ett utvärderingsråd för lagstiftningen inleda sin verksamhet 2016.

Fukt- och mögelproblemen i byggnader

Revisionsutskottet framhåller att förutsättningarna för att förebygga fukt- och mögelproblem i byggnader och minska skadorna på grund av dem har förbättrats betydligt sedan utskottet lämnade sitt betänkande om frågan (ReUB 1/2013 rd) och riksdagen godkände ett ställningstagande (Rsk 5/2013 rd) utifrån betänkandet. Det är positivt att konkreta åtgärder har planerats eller vidtagits för så gott som alla av de 14 punkterna i ställningstagandet i betänkandet och att samarbetet mellan förvaltningsområdena har utökats. Flera av förbättringsåtgärderna beräknas vara klara senast 2016. Utskottet vill dock understryka att projekten bör genomföras skyndsamt. Det är viktigt att resultaten av projekten kan nyttiggöras så snabbt som möjligt för att felen vid bland annat nybyggen och saneringar ska minska. Utskottets bedömning är att det fortfarande inte har skett några väsentliga förbättringar.

Ö 5/2013 rd — Rsk 5/2013 rd

2. Riksdagen förutsätter att regeringen 2013 tar fram en nationell utvecklingsplan för friska-hus-utbildning. Av den schemalagda planen bör framgå hur undervisningen ska ordnas runtom i landet i kvalitativt och kvantitativt hänseende och hur den ska bli mer metodisk och samordnad. Planen bör även innehålla konkreta förslag till hur man avser förbättra premisserna för tilläggsutbildning och fortbildning och förstärka kompetensen bland dem som deltar i mögelsaneringsprocessen.

9. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att ändra villkoren för statliga stöd så att de styr och uppmuntrar kommunerna till att systematiskt och proaktivt underhålla sina byggnader och reparera dem vid rätt tid under deras livscykel. Dessutom bör regeringen undersöka om stödfrågorna kunde koncentreras till en enda myndighet.

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att det statliga stödet för saneringsprojekt ska återkrävas på grund av villkorsbrott, om saneringen misslyckas.

Dessutom ska regeringen informera kommunerna om den uttalade principen i riksdagens biträdande justitieombudsman beslut (dnr 2822/4/10) att det ekonomiska läget i kommunerna inte avlyfter det allmänna ansvaret för att skydda arbetskraften, främja befolkningens hälsa eller se till att eleverna har en säker studiemiljö.

10. Riksdagen förutsätter att regeringen utarbetar en långsiktig plan för sanering av daghem, skolor och social- och hälsovårdsbyggnader och för åtgärdande av sanitära olägenheter i dem. Ett större statligt stöd än nu bör betalas för att genomföra planen.

Betänkande ReUB 5/2015 rd

12. Riksdagen förutsätter att Fukt- och mögeltalkot fortsätter efter 2014 och att ramvillkoren för utvecklingsprojektet förbättras genom att projektet ges adekvata resurser och möjligheter att bedriva ett långsiktigt utvecklingsarbete.

Regeringen har förlängt Fukt- och mögeltalkot fram till slutet av 2015, men inte avsatt tilläggsanslag för projektet.

Enligt uppgifter till utskottet kommer projektet att avvecklas i slutet året. Projektet har utfört förtjänstfullt arbete med små resurser. Aktörer inom branschen har haft stor representation i projektet, och både kunskaperna och kompetensen i fukt- och mögelfrågor har förbättrats avsevärt tack vare talkot. Denna projektform har av många uppfattats som en lyckad verksamhetsform.

Utskottet anser att vinsterna med projektet nu har uppnåtts. När projektet är slut måste regeringen arbeta systematiskt och verkningsfullt för friskare hus och säkerställa sig om ett förvaltningsövergripande samarbete kring byggnaders hälsa, där också aktörer inom byggbranschen är involverade, framhåller utskottet. Vidare anser utskottet det angeläget att bland annat byggsektorn deltar aktivt i arbetet.

B 5/2013 rd, B 15/2013 rd — Rsk 1/2014 rd

Riksdagen förutsätter att statsrådet vidtar åtgärder och utreder behovet av att förnya val- och partifinansieringen.

Ö 3/2014 rd — Rsk 12/2014 rd

3. Riksdagen förutsätter att den lag om småbarnspedagogik som regeringen bereder tar hänsyn till de framförda synpunkterna om tidiga insatser, kontinuitet i stödinsatserna och vikten av multi-professionellt samarbete.

Ställningstaganden som ska stå kvar

Följande ställningstaganden ska fortfarande gälla. Utskottet föreslår preciseringar till vissa av ställningstagandena.

Svart ekonomi

Ö 8/2010 rd — Rsk 42/2010 rd

1. Riksdagen förutsätter att regeringen börjar bekämpa den svarta ekonomin med ett brett åtgärdsprogram. Utgifterna för åtgärderna ska ses som en placering, inte som en kostnad.

2. Riksdagen förutsätter att regeringen rapporterar om genomförande och resultat av projekt inom programmen för minskad ekobrottslighet och svart ekonomi när en programperiod är slut. Metoder för att analysera effekterna av programmen mot svart ekonomi och ekonomisk brottslighet måste tas fram för att effekterna ska kunna följas så tillförlitligt som möjligt.

Betänkande ReUB 5/2015 rd

3. Riksdagen förutsätter att regeringen allokerar tillräckliga resurser till bekämpningen av svart ekonomi. Fördelningen av resurser till myndigheterna för arbetet mot svart ekonomi måste frikopplas från produktivetsprogrammet. Tillräckliga anslag måste tilldelas för myndigheternas verksamhet för utveckling och upprätthållande av utbildning och fackkunskap.
4. Riksdagen förutsätter att regeringen gör en övergripande bedömning och översyn av beställarsvarslagen. Utvecklingsbehoven ska anges detaljerat utifrån praktiska erfarenheter och i enlighet med lagens syfte.
6. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att göra registeruppgifterna mer aktuella, tillförlitliga och lättillgängliga. I det sammanhanget ska man också utreda behovet att utveckla bestämmelserna om registeranteckningsbrott, så att förfalskning av registeruppgifter effektivt kan förebyggas genom kriminalisering.
7. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att se över 6 § 1 mom. i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi bland annat för att inbegripa Arbetskraftsförvaltningen, Arbetskyddsmyndigheterna och de myndigheter som för utlänningsregistret i dess räckvidd.
8. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för beredning och införande av lagstiftning om typgodkända kassaapparater i syfte att kontrollera oregistrerade köp inom restaurangbranschen. Man bör utifrån restaurangbranschens erfarenheter överväga om lagstiftningen ska utsträckas också till andra kontantbranscher.
9. Riksdagen förutsätter att regeringen på allvar fokuserar på skattekontrollen inom flerstegsmodellen för förvaltarregistrering av värdepapper. Dessutom bör man särskilt noga ge akt på lagstiftningens effekter och ingripa i lagstridiga arrangemang genom lagstiftning och andra åtgärder.
10. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att höja maximistraffen för grovt skattebedrägeri och andra grova ekobrott.
11. Riksdagen förutsätter att regeringen tar upp juridiska personers straffansvar till granskning. Bedömningen av rättsläget måste ske med beaktande av förutsättningarna för att döma ut samsfundsbot liksom även storleken på boten.
12. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att genom lagstiftning klarlägga ne bis in idem-principens tillämplighet och att den samtidigt särskilt ger akt på att man då inte försvagar påföljdssystemets preventiva verkan när det gäller ekobrott.
13. Riksdagen förutsätter att regeringen tar fram en bestämmelse om grov ockerliknande diskriminering i arbetslivet i 47 kap. i strafflagen.
14. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att säkerställa polisens, åklagarväsendets och domstolarnas resurser för behörig behandling av brottmål som gäller svarta löner.

Betänkande ReUB 5/2015 rd

17. Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart startar en utredning av vilka problempunkter som finns i lagen om näringsförbud och dess tillämpningspraxis. Efter det måste åtgärder vidtas för att göra näringsförbudet till ett trovärdigt instrument i kampen mot svart ekonomi.

19. Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart utreder möjligheten att utvidga användningen av administrativa påföljdsavgifter, särskilt inom branscher med utbredd svart ekonomi.

22. Riksdagen förutsätter att regeringen tar fram lagstiftningsplanen så att kampen mot svart ekonomi uttryckligen lyfts fram både på strategisk nivå och när viktiga lagstiftningsprojekt väljs ut.

23. Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att lagar bereds så, att lagstiftningen inte ger möjlighet till skatteplanering med karaktär av skatteundandragande.

24. Riksdagen förutsätter att regeringen allokerar resurser för uppföljning av vilket genomslag de viktigaste insatserna mot svart ekonomi har. Också lagstiftning som ökar risken för att svart ekonomi breder ut sig måste uppmärksammas. Behövliga åtgärder för att utveckla insatserna mot svart ekonomi och ekonomisk brottslighet måste vidtas utifrån resultatet av uppföljningen.

Ö 7/2014 rd — Rsk 58/2014 rd

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder och försäkras sig om att kampen mot den svarta ekonomin i fortsättningen bygger på en gemensam lägesbild för myndigheterna och på mekanismer som leds av regeringen på det sätt som anges i revisionsutskottets betänkande.

B 10/2012 rd, B 14/2012 rd — Rsk 18/2012 rd

1. Riksdagen förutsätter att regeringen årligen i bokslutsberättelsen avrapporterar det beräknade skattefelet och beloppet för skatteresterna samt förändringar, de viktigaste orsakerna till förändringar och effekterna av åtgärder för att minska skattefelet och skatteresterna, och att den första rapporten ingår i bokslutsberättelsen för 2013 i samband med faktorer som påverkar statsfinanserna och skatteinkomsterna.

Informationssystemen i offentlig sektor

B 6/2008 rd, B 10/2008 rd — Rsk 11/2008 rd

4. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att rätta till bristerna i och problemen med den elektroniska identifieringen och myndigheternas certifikattjänster och att regeringen lägger fram förslag till lagstiftningslösningar och andra behövliga åtgärder.

B 15/2008 rd — Rsk 21/2008 rd

2. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder som borgar för kompatibla datasystem, gemensamma tillämpningar och öppna kontaktytor för ett friktionsfritt informationsutbyte mellan datasystemen inom den offentliga sektorn, med början från hälso- och sjukvården.

Betänkande ReUB 5/2015 rd

B 17/2011 rd — Rsk 25/2011 rd

2. Riksdagen förutsätter att regeringen bereder och inför ett gemensamt ärendehanterings- och informationssystem för justitie- och inrikesförvaltningen och att tidplanen tillåter att den nya förundersöknings- och tvångsmedelslagstiftningen träder i kraft enligt planerna, och att regeringen ger en rapport i nästa bokslutsberättelse.

Ö 3/2012 rd — Rsk 10/2012 rd

1. Riksdagen förutsätter att regeringen noterar de problem utskottet i betänkandet lyft fram om användningen, tilldelningen och övervakningen av statsbidrag och ser till att branschaktörernas kompetens och utbildning förbättras för att dessa framöver ska känna till relevanta bestämmelser samt följa och övervaka dem. Dessutom ska regeringen ta reda på hur 15 och 36 § i statsunderstödslagen har tillämpats i praktiken och om en utvärdering gjorts av exempelvis konkurrens effekterna.

2. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder och med det snaraste utnyttjar informationshanteringslagens möjligheter att genom förordning föreskriva om bl.a. öppna gränssnitt. Samtidigt som beslut fattas om servicestrukturerna och organiseransvaret inom social- och hälsovården bör den behörighet och det ansvar som informationshanteringsstrukturen kräver läggas fast så att ingen som helst ovisshet råder om vilken aktör som bär ansvaret i sista hand.

B 12/2014 rd, B 16/2014 rd — Rsk 37/2014 rd

1. Riksdagen förutsätter att regeringen som ett led i uppföljningen av projektportföljen bedömer resultaten av, kostnaderna för och produktivitetsnyttan av de viktigaste ICT-projekten och rapporterar därom till riksdagen.

Fukt- och mögelproblemen i byggnader

Ö 5/2013 rd — Rsk 5/2013 rd

1. Riksdagen förutsätter att regeringen initierar en översyn av styrningen och rådgivningen i byggfrågor, eftersom det nuvarande styrsystemet inte fungerar. Resultatet bör vara ett centraliserat statligt styr- och rådgivningssystem för fukthantering under byggnadens livscykel och i byggfasen. Av de nuvarande myndigheterna kunde uppgiften lämpligen anförtros exempelvis Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet eller någon av närings-, trafik- och miljöcentralerna.

3. Riksdagen förutsätter att regeringen tar större hänsyn till byggnaders inomhusmiljö redan i den pågående beredningen av ändringar i markanvändnings- och bygglagen och byggbestämmelsesamlingen. Beredningen bör även inkludera tydliga kompetenskrav för byggbranschen, eftersom dessa tillför branschen större kunskap och ökar antalet kvalificerade experter. Kraven bör dessutom samstämma med lagstiftningen om hälsoskydd och arbetarskydd.

Betänkande ReUB 5/2015 rd

4. Riksdagen förutsätter att regeringen kommer på reella metoder att få människor att iaktta författningarna och bestämmelserna om friska hus. Det måste gå att övervaka byggen bättre och övervakningen måste ske vid rätt tidpunkt. Dokumentationen av varje byggfas måste förbättras på det sätt som föreslås i betänkandet, likaså förfarandet med inspektionsprotokoll, för att man ska kunna verifiera vem som har gjort vad, när och hur. Dessutom bör det t.ex. finnas en skylt som visar vem som varit huvudplanerare, huvudentreprenör och övervakare.

Utskottet understryker att dessa utvecklingsprojekt för att förbättra byggkvaliteten bör genomföras snabbt. Det är viktigt att bland annat tillsynen förbättras och att tillsynsresurserna är tillräckligt stora.

5. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att fukthanteringen på byggen ska bli bättre. En ansvarig fukt- och sundhetsexpert bör utses för krävande byggen. På andra byggen bör den ansvarige arbetsledaren ha större ansvar för fukthanteringen. Regeringen bör dra upp riktlinjer för en byggspecifik fukthanteringsplan. Den naturliga och vedertagna praxisen skulle sedan vara att inkludera denna plan i anbudsfrågan för byggprojekten.

6. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att utreda dels vem som har skadeståndsansvaret och det straffrättsliga ansvaret vid byggen, dels om garantitiderna är tillräckligt långa. Det gäller att komma på hur ansvaret tydligare kan påföras de aktörer som de facto vållat skadan.

7. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att tillvägagångssätten och metoderna för att klarlägga fukt- och mögelskador ska bli tillförlitligare. Det har visat sig att fukt- och mögelsaneror ofta misslyckas. I samband med den pågående översynen av hälsoskyddslagen och anvisningarna om boendehälsa bör man gå in för att förbättra metoderna för att upptäcka orsakerna till hälsoproblem och tydliggöra användningen av riktvärden. Dessutom bör allmänheten informeras om vad som fortsatt är oklart om fukt- och mögelproblemet trots alla forskningsrön.

8. Riksdagen förutsätter att regeringen omedelbart reagerar och går ut bl.a. med anvisningar och information om god praxis för att den tid människor exponeras för fukt- och mögelskador i hus ska bli så kort som möjligt.

11. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att människor som fått symtom eller insjuknat på grund av dåligt inomhusklimat ska få bättre undersökningar, vård och myndighetsstöd så som föreslås i betänkandet. Alla som lider av ohälsa måste få komma till behövliga undersökningar och bli hjälpta, oavsett om de jobbar eller inte och var i Finland de än bor. Även i det fall att osäkerhet råder om den medicinska orsaken till symtomen eller sjukdomen gäller det att på alla tänkbara sätt försäkra sig om att patienten får så god vård som möjligt.

13. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att förbättra villkoren för forskning och utveckling inom byggbranschen för att man i beslutsfattandet ska ta större hänsyn till den stora roll byggnader spelar för människornas välbefinnande och samhällsekonomin.

14. Riksdagen förutsätter att regeringen i statens årsberättelse för 2013 avger en första rapport om hur de åtgärder som förutsätts i punkterna 1—13 har genomförts. Då bör regeringen klargöra med

Betänkande ReUB 5/2015 rd

vilka metoder kvaliteten på nybyggen och saneringar och på byggnadsunderhållet kan höjas avsevärt och vilken instans som åtar sig det sammantagna ansvaret för att de i betänkandet påtalade missförhållandena avhjälps.

I årsberättelsen för 2015 kommer regeringen klart och tydligt att visa (bl.a. med undersökningar, statistik och exempel) hur byggfelen och fukt- och mögelskadorna har minskat på byggarbetsplatserna.

Ägarstyrning

Ö 8/2013 rd — Rsk 20/2013 rd

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att den skälighetsprincip som ligger som utgångspunkt för det finanspolitiska ministerutskottets anvisning om belöningar blir genomförd i fråga om belöning av ledningen i statliga bolag. För att skälighet ska uppnås måste grundlönens inverkan på den totala belöningsnivån beaktas bättre än för närvarande. Det är viktigt att det finanspolitiska ministerutskottets nya och striktare principer för maximala belöningar inte leder till höjda grundlöner.

Ö 7/2013 rd — Rsk 8/2013 rd

Riksdagen förutsätter att regeringen ytterligare stärker och förtydligar målsättningen om euroområdet framtid, alternativa framtidsscenarier och de ingående riskerna och att regeringen lämnar en samlad bild av målsättningen till riksdagen. Detta ska också inbegripa de risker och exponeringar som uppkommer via europeiska centralbankssystemet.

Marginalisering av unga

Ö 3/2014 rd — Rsk 12/2014 rd

1. Riksdagen förutsätter att regeringen i samband med reformeringen av systemet för social- och hälsovårdstjänster flyttar tyngdpunkten från korrigerande till förebyggande arbete och ingriper i problem hos barn, unga och familjer på ett så tidigt stadium som möjligt. Med tanke på såväl de mänskliga aspekterna som hållbarheten i de offentliga finanserna är det nödvändigt med en omfördelning av de tillgängliga resurserna. Befintlig god praxis bör i samband med reformen spridas och förädlas systematiskt och nya förfaringssätt bör testas.

2. Riksdagen förutsätter att regeringen skrider till åtgärder för att i första hand de som löper störst risk för att marginaliseras och lider av psykisk ohälsa eller drogproblem ska få den hjälp de behöver. Det förutsätter tidiga insatser, lättillgänglig service och att den unga har en kontaktperson som oberoende av förvaltningsgränserna snabbt och smidigt kan leta fram den hjälp och de tjänster den unga behöver. Det är särskilt viktigt att utse en kontaktperson för unga invandrare, eftersom de löper större risk för att marginaliseras.

4. Riksdagen förutsätter att regeringen skrider till åtgärder när det gäller dataskydd och tystnadsplikt i anslutning till tjänsterna för barn, unga och familjer. Beredningen bör anförtros ett enda mi-

Betänkande ReUB 5/2015 rd

nisterium. Ministeriet bör ges förutsättningar och befogenhet att samla och förenhetliga bestämmelserna om dataskydd och tystnadsplikt vid myndigheterna till den del de gäller de nämnda tjänsterna. Ministeriet ska vidta behövliga lagstiftningsåtgärder för att undanröja hindren för elektronisk dokumenthantering och multiprofessionellt samarbete i arbetet för att förebygga marginalisering av unga och hjälpa marginaliserade unga.

5. Riksdagen förutsätter med hänvisning till punkt 4 i ställningstagandet att regeringen genom föreskrifter, anvisningar och utbildning säkerställer informationsutbytet och att enhetlig praxis för dataskydd och tystnadsplikt tillämpas i samarbetet mellan myndigheter. Lagstiftningen, det praktiska chefsarbetet och ledningsarbetet måste betona myndighetens skyldighet att ta ansvar för barnets eller den ungas problem och söka lösningar på dem i samarbete med familjen och de övriga aktörerna. Insatserna ska alltid utgå från barnets bästa och från barnets rätt att få hjälp. I osäkra fall får rädsla för att bryta mot bestämmelserna om dataskydd och tystnadsplikt eller för följderna av detta inte utgöra ett hinder för ett ansvarsfullt agerande.

6. Riksdagen förutsätter att regeringen i samband med översynen av social- och hälsovårdens finansieringssystem, som bygger på ett flerkanalssystem, ser till att finansieringen i fortsättningen styr ordnandet av de förebyggande och korrigerande tjänster som krävs för att motverka marginaliseringen av unga på så sätt att tjänsterna erbjuds på ett enda ställe och i form av en lättillgänglig helhet som utnyttjar multiprofessionellt samarbete.

7. Riksdagen förutsätter att regeringen skrider till åtgärder och inför en förvaltningsövergripande, enhetlig praxis genom vilken man i det praktiska arbetet kan ingripa tidigt och effektivt när barn och unga har problem, sköta informationsutbytet och följa upp åtgärderna samt förhindra att problemen förvärras.

Statsförvaltningens inhyrning av lokaler från Senatfastigheter

B 10/2012 rd, B 14/2012 rd — Rsk 18/2012 rd

2. Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att staten i sin lokalförvaltning tar större hänsyn till ämbetsverkens och inrättningarnas behov av lokaler, i synnerhet deras ändrade lokalbehov, och att tomma lokaler får nya hyresgäster så snart som möjligt.

Ö 4/2014 rd — Rsk 17/2014 rd

Riksdagen förutsätter att regeringen under oberoende former utreder hur revisionsutskottets ställningstaganden om att avhjälpa de observerade missförhållandena kan tillgodoses med betoning på vad som är bäst för staten som helhet och lägger fram de ändringsförslag som behövs.

Särskilt viktigt är det att det görs ändringar i fråga om hyresavtalens villkor och längd samt i fråga om indexhöjningar och intäktsföring av vinst.

Betänkande ReUB 5/2015 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Revisionsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner ett ställningstagande med anledning av B 9/2015 rd och B 15/2015 rd.

Utskottets förslag till ställningstagande

- 1. Riksdagen förutsätter att regeringen fortsätter utveckla årsberättelsen med hänsyn till synpunkterna tidigare i betänkandet. Materialet i berättelsen måste vara mer läsarvänligt och informativt och det måste innehålla analyserade data om resultaten och effekterna av verksamheten och förändringar i verksamheten, särskilt de samhällseliga effekterna och hur de uppställda målen har förverkligats. Årsberättelsen bör vara en fungerande del av statsförvaltningens och regeringens planerings- och uppföljningsmekanism. Det i sin tur kräver bland annat en tydligare målsättning när budgeten upprättas.*
- 2. Riksdagen förutsätter att regeringen inom 2016 lämnar en utredning till riksdagen om vilka åtgärder den har vidtagit för att förbättra informationsutbytet mellan myndigheterna dels i kampen mot svart ekonomi, dels i ett mer allmänt perspektiv.*
- 3. Riksdagen förutsätter att regeringen på behörigt sätt beaktar de ställningstaganden om tidigare uttalanden av riksdagen samt om övriga omständigheter som ingår i betänkandet och i de bifogade utlåtandena från de övriga fackutskotten och stora utskottet.*

Helsingfors 17.11.2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Eero Heinäluoma sd
vice ordförande Olavi Ala-Nissilä cent (delvis)
medlem Maarit Feldt-Ranta sd
medlem Olli Immonen saf (delvis)
medlem Esko Kiviranta cent (delvis)
medlem Arja Juvonen saf
medlem Eero Lehti saml
medlem Mika Raatikainen saf (delvis)
medlem Päivi Räsänen kd
medlem Tapani Tölli cent (delvis)
ersättare Sirkka-Liisa Anttila cent (delvis)
ersättare Lea Mäkipää saf (delvis).

Sekreterare var

Betänkande ReUB 5/2015 rd

utskottsråd Nora Grönholm
utskottsråd Matti Salminen.